

Kalajoen vesienhoitoryhmään kutsutut edustajat
Tiedoksi: varajäsenet, Jussi Rämät

KALAJOEN VESIENHOITORYHMÄN KOKOUS

Paikka: Kalajoen kaupungintalo (Kalajoentie 5), Lautakuntien huone

Aika: To 27.2.2014 klo 13–15:25

Läsnä: Katja Polojärvi (Ylivieskan kaupunki), Tapio Koistinaho (Ylivieskan kaupunki), Laura Liuska (ProAgria Oulu), Aino Alatalo (Kalajoen kaupunki), Reijo Peltokorpi (Sievin kunta, Nivalan kaupunki), Juha Siekkinen (Suomen riistakeskus), Marko Sievänen (Metsähallitus), Jermi Tertsunen (ELY-keskus), Irmeli Ruokanen (Metsäkeskus), Miikka Annunen (ELY-keskus), Heikki Yliniemi (Oulaisten kaupunki), Risto Bergbacka (Vesikolmio Oy), Urpo Vähäsöyrinki (Pidisjärven osakaskunta), Eero Hakala (ProAgria Keski-Pohjanmaa)

1. Puheenjohtaja Tapio Koistinaho avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Esittelykierroksen jälkeen käytiin lyhyesti läpi edellisen kokouksen muistio.
2. Katja Polojärvi kertoi edellisessä kokouksessa perustetun työryhmän työskentelystä. Työryhmä on käynnistänyt selvitykset kuntien resursseista osallistua vesienhoidon yhteistyöhön esimerkiksi vesienhoitoyhdistyksen muodossa. Myös Pyhäjokilaakson kuntien osallistumista yhteistyöhön selvitetään. Asiasta on alustavasti keskustelusta Pyhäjokilaakson kuntien edustajien kanssa työryhmän järjestämässä kokouksessa. Kunnissa käytävien tarkempien keskustelujen pohjaksi on koottu tietoja yhdistysmuotoisen yhteistyön hyödyistä ja kustannuksista. Tämän ns. perustelukirjeen lisäksi asian tarkempi esittely kunnissa lienee tarpeellista. ELY-keskukselta on saatu tieto, että se osallistuu tulevan toiminnan rahoittamiseen muutamalla tuhannella eurolla vuositasolla. Kuntien ja valtion panoksen ohella myös yritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden osallistuminen tulee selvittää.

Keskustelussa muistutettiin, että myös alueen vesiosuuskunnat ovat yksityisiä laitoksia, joiden osallistuminen yhdistykseen kannattaa selvittää. Kuntien sitoutuminen usean vuoden jäsenyyteen nähtiin tarpeellisena, mutta asian käsittely ja läpivieminen kunnissa voi olla haastavaa. Todettiin, että valtion sitoutuminen rahoitukseen esimerkiksi kolmeksi vuodeksi edesauttaisi kuntien maksuosuuksien sitomista useammalle vuodelle.

3. Laura Liuska ProAgria Oulusta yhteydenotti VYYHTI-hankkeen Ylivieskassa, Kuusamossa ja Pudasjärvellä sekä Oulun seminaarissa järjestämien työpajojen tulokset.

Keskusteltiin Pohjois-Pohjanmaalla toimivien organisaatioiden soveltumisesta välittäjäorganisaatioksi. Huomautettiin, että ProAgria Oulun yhteydessä toimiva Oulun Kalatalouskeskus on maakunnallinen järjestö, mutta toiminta kuitenkin keskittyy nykyisellään pääosin sen toimipaikkoihin Ouluun ja Kuusamoon. Todettiin myös, ettei Pohjois-Pohjanmaalla ole vireillä sellaista välittäjäorganisaation muodostamista, josta voitaisiin ottaa mallia Kala- ja Pyhäjokilaakson alueille. Sen sijaan vireillä oleva toiminta Kala- ja Pyhäjokilaaksoissa tulee toimimaan mallina muille. Vesienhoitoyhdistyksen toteutuminen alueella ei estä sitä, etteikö yhdistys voisi halutessaan myöhemmin liittyä maakunnalliseen yhdistykseen.

Juha Siekkinen Suomen riistakeskukselta kertoi Sisävesi LIFE IP –hankkeesta, jonka alustavasta valmistelusta ovat vastanneet Metsähallituksen luontopalvelut, Suomen ympäristökeskus ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos. Tällä hetkellä hankkeeseen haetaan yhteistyökumppaneita ja kohdealueita.

Hankkeen alustavissa toimenpide-ehdotuksissa on mukana sekä vesienhoidon yhteistyöverkostot että vesistöjen hoito- ja kunnostustoimenpiteet. Hanke soveltuisi hyvin vuoden lopussa päättyvän ProAgrian VYYHTI-hankkeen jatkoksi. Todettiin, että alueeltamme löytyy yhteistyöverkoston malli, minkä lisäksi monet kohdealueelta vaadittavat kriteerit täyttyvät. Alueelta löytyy mm. Natura-alueita (Rahjan saaristo, Siiponjoki) sekä useita muita vesistökohteita, joiden vaikutuspiirissä voidaan toteuttaa hoito- ja kunnostustoimenpiteitä luontotyyppien ja lajien tilan parantamiseksi. Näin ollen hankkeen yhdeksi osatehtäväksi voitaisiin esittää Kala- ja Pyhäjokilaaksojen yhteistyöverkoston mallin kehittämistä yhdistettynä useampiin alueella toteutettaviin vesistön hoito- ja kunnostushankkeisiin. Esitykset kohdealueeksi on toimitettava hankkeen koordinoijille huhtikuun loppuun mennessä.

4. Jermi Tertsunen piti tilannekatsauksen Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelman tilanteesta Kalajokilaakson osalta. Toimenpideohjelman laatiminen on käynnissä ja vesistökohtaisia toimenpiteitä kirjataan. Toimenpiteet kohdistetaan erityisesti vesistöihin, joiden ekologinen tila on heikompi. Jokien osalta myös happamuusriskin huomioiminen voi tulla kyseeseen joillakin paikoilla. Toimenpideohjelmaa pääsee kommentoimaan syksyllä 2014.
5. Jermi Tertsunen kertoi Vääräjoelle suunnitellusta kalataloudellisesta kunnostuksesta. MMM:n myöntö kalakunnostusvaroista ei ole vielä saapunut. Jos ministeriön myöntö on suunnitelman mukainen, hanke käynnistyy kesällä 2014. Hankkeen toimenpiteinä mm. tehdään kutualueita, lisätään poikasalueita ja luonnonmukaistetaan pohjapatoja ja perattuja alueita.

ELY-keskuksen rooli isojen kunnostushankkeiden toteutuksessa tulee pienenemään, joten jatkossa tarvitaan urakoitsijoita, jotka pystyvät toteuttamaan isoja kokonaisurakoita alusta loppuun. Hankkeen, jossa ELY-keskus voisi perehdyttää urakoitsijan isojen kokonaisurakoiden läpiviemiseen, voisi mahdollisesti sisällyttää Sisävesi LIFE IP –hankkeeseen.

6. Seuraava kokous järjestetään elokuun 2014 jälkipuoliskolla, jolloin on mahdollisuus järjestää tutustumisen MAHAKALA –hankkeen (Maaperän ympäristölle ja elinkeinoille aiheuttamien happamuusriskien kartoitus Kalajoen vesistöalueella) maastotutkimuksiin sekä muuhun vesistöön liittyvään toimintaan. Kokouksessa käsiteltäviä asioita voivat olla mm. yhteistarkkailun tuloksista kuuleminen ja vesienhoitoryhmän toimintasuunnitelman työstäminen vuodelle 2015. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin tehtävistä vastaa Ylivieskan kaupunki.

Työryhmä jatkaa toimintaansa kuntien resurssien selvittämiseksi. Myös Sisävesi LIFE IP –hankkeen tarjoamat mahdollisuudet selvitetään.

7. Kokous päätettiin klo 15:25

Muistion laati

Katja Polojärvi
ympäristösuunnittelija
Ylivieskan kaupunki
puh. 044 4294 226
katja.polojarvi@ylivieska.fi